

Handläggare
Kulturförvaltningen
Daniel Forsman
Telefon: 08-508 311 11**Till**
Kulturnämnden
2021-04-27

Etablering av logistikcentral för Stockholms stadsbibliotek. Inriktningsbeslut

Förvaltningens förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden beslutar:

1. Kulturnämnden uppdrar åt kulturförvaltningen att ta fram förslag för etablering med kostnadsberäkning av en logistikcentral för Stockholms stadsbibliotek.
2. Kulturnämnden uppdrar åt kulturförvaltningen att identifiera en lämplig lokal för att inhysa en logistikcentral för Stockholms stadsbibliotek.
3. Kulturnämnden uppdrar åt kulturförvaltningen att ta fram förslag på hyresavtal med lämplig fastighetsägare.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Patrik Liljegren
Tf KulturdirektörDaniel Forsman
Stadsbibliotekarie

Sammanfattning

Stockholms stadsbibliotek följer systematiskt upp användningen av biblioteken i syfte att planera för ändamålsenliga lokaler samt ge underlag för framtida behov. Det totala beståndet av fysiska medier inom Stockholms stadsbibliotek uppgår till 1 796 565 medier/enheter/kapslar och ökade med 5% 2020. Av dessa utgör 1 646 344 tryckta böcker. Hur lokal- och mediebeståndet används av biblioteken är avgörande för verksamhetens möjlighet att anpassa tjänsterna och erbjudandet till stockholmarna.

Nod för dagens logistikarbete är Stadsbiblioteket vid Odenplan i lokaler och en stadsmiljö som inte är anpassad för omfattande volymer av transporter och förvaring. Då Stadsbiblioteket vid Odenplan inte kommer att utöka sina lokalytor bör nuvarande användning ses över. En etablering av ny logistikcentral och en ny logistiknod möjliggör effektivare transporter och lagerhållning med minskad miljöpåverkan, minskade transportkostnader samt

effektivare användning av bibliotekets ytor för verksamhet framför förvaring.

Förvaltningen föreslår att Stadsbiblioteket ges i uppdrag att ta fram ett förslag på etablering samt kostnadsberäkning av en logistikcentral för Stockholms stadsbibliotek. Vidare föreslås att förvaltningen ges i uppdrag att ta fram förslag på hyresavtal med lämplig fastighetsägare. Förvaltningen föreslår att kulturnämnden beslutar enligt förslag med sikte på att ett genomförandebeslut ska kunna beredas och underställas nämnd för beslut under hösten 2021.

Bakgrund

Stockholms stads vision 2040 – Möjligheternas Stockholm – beskriver Stockholm som en attraktiv och dynamisk stad med en hög och hållbar tillväxt. På detta sätt ges förutsättningar för en fortsatt god välfärd och ett bra liv i stadens alla delar.

Stockholms stadsbibliotek arbetar utifrån den strategiska inriktningen att alla i Stockholm skall ha lika möjligheter att ta del av bibliotek, läsning och litteratur. När Stockholm växer behöver bibliotekets infrastruktur utvecklas i takt med de nya behov som uppstår och med fokus på att alla skall ha möjlighet att ta del av stadens bibliotek. Digitaliseringen medger nya möjligheter att ta del av bibliotekets tjänster oavsett lokalisering och gör biblioteket tillgängligt där man befinner sig. En stark trend i samhället är förväntan om att kunna få tillgång till tjänster och varor i sitt närområde.

Stockholms stadsbibliotek följer systematiskt upp användningen av biblioteken i syfte att planera för ändamålsenliga lokaler samt ge underlag för framtida behov. Idag förhyr biblioteken ca 30 000 kvadratmeter som är anpassade för ca 11 miljoner besökare. Kulturförvaltningens lokalförsörjningsplan 2021 anger att 2040 bör lokalbeståndet vara anpassat för ca 16 miljoner besökare. Med Kulturhusets bibliotek erbjuds idag 43 bemannade bibliotek. Den totala lokalkostnaden 2020 uppgick till 94 371 959 kr.

Det totala beståndet av fysiska medier inom Stockholms stadsbibliotek uppgår till 1 796 565 medier/enheter/kapslar och ökade med 5% 2020. Av dessa utgör 1 646 344 tryckta böcker. Efterfrågan på tryckta böcker är relativt stabil de senaste och antalet initiala lån uppgår till ca. 2,5 miljoner (2020 minskade dock antalet lån med 32% med anledning av pandemin).

Hur lokalbeståndet används av biblioteken är avgörande för verksamhetens möjlighet att anpassa tjänsterna och erbjudandet till stockholmarna. I stadens budget 2021 ges biblioteken i uppdrag att utvecklas och fungera som öppna och trygga verksamheter som gynnar demokrati, gemenskap och bidrar till kunskap, forskning och läslust. Biblioteken ska vara trygga, rofyllda och inbjudande miljöer för alla oavsett var i staden man är. Visionen är att skapa spännande och nytänkande biblioteksverksamheter.

Antalet transporter mellan stadens bibliotek är omfattande och under normaldrift uppskattas ca. 50 000 böcker ligga med transporterstatus dagligen. För transporterna används upphandlad leverantör och delar av rangering utförs på respektive bibliotek. I stadens budget för 2020-2022 anges att anges att ”arbetet för miljö och klimat ska göra tydliga avtryck inom alla politiska områden och stadens egna verksamheter ska gå före för att visa vägen i arbetet för en klimatsmart och hållbar stad”. Att effektivisera transporterna inom Stockholms stadsbibliotek är ett sätt att minska verksamhetens klimatpåverkan.

Nod för dagens logistikarbete är biblioteket vid Odenplan i lokaler och en stadsmiljö som inte är anpassad för omfattande volymer av transporter och förvaring. Då Stadsbiblioteket vid Odenplan inte kommer att utöka sina lokalytor bör nuvarande användning ses över. En etablering av ny logistikcentral och en ny logistiknod möjliggör effektivare transporter och lagerhållning med minskad miljöpåverkan, minskade transportkostnader samt effektivare användning av bibliotekens ytor för verksamhet framför förvaring.

Upprättandet av en logistiknod medför ett samutnyttjande av lagerhållning för medier som inte cirkulerar. Detta underlättar beståndsarbetet på varje enskilt bibliotek som gör det möjligt att aktivt arbeta för att synliggöra böckerna vilket leder till ökade cirkulationstal. Genom att samordna de olika magasinsytor som idag finns kan expedieringstider kortas och det samlade beståndet snabbare göras tillgängligt över hela bibliotekssystemet. Samtidigt frigörs förhyrd yta som kan omdisponeras för verksamhetsutveckling med fokus på medskapande, läsfrämjande och aktivitet.

En förutsättning att likt Helsingfors, Köpenhamn, Oslo och Malmö införa ett system för intelligent materialstyrning är att det finns en utpekad logistikcentral genom vilken medierna hanteras. Intelligent materialstyrning innebär att ett lokalt biblioteks bestånd anpassas efter demografiska profiler, användning och personalens

parametrar. Utöver att etablera arbetsflöden för materialstyrning medger en central hantering av medier utvecklingen av nya, innovativa, leveranssätt av medier till stockholmarna via ombud eller hemleverans.

En central logistiknod för Stockholms stadsbibliotek skapar även förutsättningar för en fördjupad samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen där fler praktikplatser och stockholmjobb kan erbjudas inom verksamheten.

Tidplan

Utredningsarbete och dialog med fastighetsägare sker under vår och sommar 2021.

Underlag för genomförandebeslut tas upp i kulturnämnden hösten 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Stockholms stadsbibliotek. Samråd har genomförts med kulturförvaltningens lokalenhet.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens bedömning är att upprättandet av en logistikcentral möjliggör ett effektivare flöde av medier till bibliotek och användare. Vidare sker omDispositionering av bibliotekets nuvarande förvaring en möjlighet att utöka aktiviteter för program, läsning och medskapande. Detta ökar stadsbibliotekets möjligheter att verka för utökad verksamhet gentemot prioriterade målgrupper.

Barnkonsekvensanalys

Förvaltningens bedömning är att upprättandet av en logistikcentral möjliggör ett effektivare flöde av medier till bibliotek och användare. Vidare sker omDispositionering av bibliotekets nuvarande förvaring en möjlighet att utöka aktiviteter för program, läsning och medskapande. Detta ökar stadsbibliotekets möjligheter att verka för utökad verksamhet gentemot prioriterade målgrupper

Förvaltningens synpunkter och förslag

Med anledning av det ovan redovisade föreslås att kulturnämnden ger kulturförvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag på etablering av en logistikcentral för Stockholms stadsbibliotek. Vidare föreslås att förvaltningen ges i uppdrag att ta fram förslag på hyresavtal med lämplig fastighetsägare. Förvaltningen föreslår att kulturnämnden beslutar enligt förslag med sikte på att ett genomförandebeslut ska kunna beredas och underställas nämnd för beslut under hösten 2021.